

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31

van **KATHLEEN HELSEN**

datum: 24 oktober 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Technologische opleidingen - Evolutie

Vandaag de dag is er op de arbeidsmarkt een grote vraag naar geschoolde jongeren binnen de nijverheidssector. Dat maakt dat het van groot belang is dat jongeren voor de technologische opleidingen blijven kiezen.

1. Merkt de minister een verschuiving van leerlingenaantallen in het voordeel van STEM-richtingen (Science, Technology, Engineering and Mathematics)?
2. Welke initiatieven zal de minister nemen opdat het aantal leerlingen in nijverheidsscholen veeleer toeneemt dan afneemt?
3. Graag de evolutie doorheen de jaren met betrekking tot de leerlingenstromen. Kan de minister een overzicht geven van de leerlingenaantallen van de nijverheidsrichtingen van de afgelopen twee schooljaren (2016-2017 en 2017-2018) en indien mogelijk ook van dit schooljaar (2018-2019), geordend per gemeente, per school, en per richting?

Graag volgende gegevens.

- a) In het tweede jaar van de eerste graad het aantal leerlingen per school dat volgende technische basisopties en beroepenvelden (vrij programmeerbare structuur-onderdelen) volgt:
 - mechanica-elektriciteit;
 - industriële wetenschappen;
 - grafische communicatie en media;
 - bouw- en houttechnieken;
 - bouw en hout;
 - elektriciteit en metaal.
- b) In de tweede graad tso en bso het aantal leerlingen per school dat de volgende studierichtingen volgt:
 - bouw- en houtkunde;
 - elektriciteit-elektronica;
 - elektromechanica;
 - industriële wetenschappen;
 - elektrotechnieken;
 - grafische media;
 - houttechnieken;
 - mechanische technieken;

- bouw;
- hout;
- elektrische installaties;
- basismechanica.

c) In de derde graad tso en bso het aantal leerlingen per school dat de volgende studierichtingen volgt:

- bouw- en houtkunde;
- elektriciteit-elektronica;
- elektromechanica;
- industriële wetenschappen;
- elektrische installatietechnieken;
- printmedia;
- houttechnieken;
- autotechnieken;
- mechanische vormgevingstechnieken;
- ruwbouw;
- renovatiebouw;
- houtbewerking;
- elektrische installaties;
- koelinstallaties;
- centrale verwarming en sanitaire installaties;
- lassen-constructie;
- werktuigmachines.

ANTWOORD

op vraag nr. 31 van 24 oktober 2018

van **KATHLEEN HELSEN**

1. De evoluties inzake STEM worden jaarlijks gemonitord. De laatste analyse dateert van juni 2018:
<https://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/STEM-monitor-2018.pdf>
2. De analyse van de jaarlijkse STEM-Monitor is van groot belang om de globale tendensen te zien en er waar mogelijk beleid aan te koppelen. Uitgaande van de STEM-aandachtspunten in tso en bso heb ik niet alleen een aantal specifieke STEM tso-bso-acties opgezet (in 2015-2016 en 2016-2017) en de recentere Bouw-Klimaatprojecten, maar ook een diepgaande bevraging gedaan bij alle stakeholders rond innovatie in tso en bso. Het bereik van deze studie gaat breder dan innovatie in de zgn. harde STEM-opleidingen, maar zoomt ook in op innovatie in de zachte STEM, zoals bv. in de zorg- en welzijnsopleidingen.

Op basis van de aandachtspunten die de opleidingen zelf ook delen (o.a. de snelheid van de innovaties, de inkanteling van zowat alle opleidingen in het transitieverhaal, de hoge nood aan bijscholingen, de groeiende impact van robotica en IT in alle opleidingen...) zal vanaf dit najaar een duurzaam traject opgezet worden met de Regionale Technologische Centra (RTC's), die de noden van de scholen en de leerkrachten op dit vlak meenemen in een toekomstgerichte aanpak.

De leerlingenaantallen in hun globaliteit zijn een vaststaand gegeven, maar we dienen er wel voor te zorgen dat er goed overwogen studiekeuzes worden gemaakt, op basis van interesses en talenten. Hiervoor verwijs ik graag naar het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding, waar onderwijsloopbaanbegeleiding één van de vier begeleidingsdomeinen is waar zowel scholen als clb's op dienen in te zetten.

Verder is één van de doelstellingen van de modernisering van het secundair onderwijs het nijverheidstechnisch onderwijs opwaarderen en versterken. In het masterplan van 4 juni 2013, dat de basis heeft gevormd voor de modernisering van het secundair onderwijs zoals die vandaag voorligt, is als verbeterpunt immers opgenomen dat: *"(...) het sterke nijverheidstechnisch onderwijs zijn aantrekkingskracht verliest. Het aantal leerlingen en ouders dat voor nijverheidstechnisch onderwijs kiest, blijft sterk dalen. De keuze voor technisch en beroepsgericht onderwijs is dikwijls een negatieve keuze. Deze negatieve keuze versterkt de moeilijke aansluiting op de arbeidsmarkt en het hoger onderwijs. (...)"*.

Verschillende maatregelen in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs beogen/stimuleren een opwaardering van het nijverheidstechnisch onderwijs. Zo wordt de oriënterende functie van de eerste graad geoptimaliseerd. Leerlingen kunnen er - naast het verwerven van een goede algemene vorming - verder ontdekken waar hun interesses, talenten en mogelijkheden liggen en die ontplooiën in functie van bewuste en positieve studiekeuzes doorheen hun schoolloopbanen. Het studieaanbod van de tweede en derde graad wordt geactualiseerd en ingedeeld volgens drie dimensies: studiedomeinen, onderwijsvormen en finaliteiten. Elke studierichting krijgt een duidelijke finaliteit (doorstroom naar arbeidsmarkt en/of hoger onderwijs). De nieuwe indeling van het

studieaanbod biedt bovendien aan schoolbesturen de mogelijkheid om op het niveau van hun scholen de hiërarchie in de maatschappelijke appreciatie voor onderwijsvormen te doorbreken.

Daarnaast wordt voor technische en beroepsgerichte studierichtingen heel sterk de kaart getrokken van duaal leren als volwaardige leerweg in Vlaanderen. Bij duaal leren verwerft een jongere vaardigheden in een school, centrum voor deeltijds onderwijs of een Syntra-lesplaats én op de werkplaats. Deze combinatie van leren en werken biedt de garantie dat de leerling de competenties leert die een instap op de arbeidsmarkt versoepelen en de kans op een tewerkstelling vergroten. Door te werken in een echte werksituatie leert de jongere namelijk de vaardigheden die hij/zij later op de arbeidsmarkt nodig heeft. Een duale opleiding kan voor sommige leerlingen, die liever al doende leren, bovendien een wereld van verschil betekenen ten opzichte van een opleiding in een schoolse context.

Tot slot heb ik ook extra geïnvesteerd in het nijverheidstechnisch onderwijs via bijkomende werkingsmiddelen voor het technisch en beroepsgericht onderwijs (tso en bso). Deze extra werkingsmiddelen kunnen door de scholen worden aangewend voor aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van reeds aanwezige didactische uitrusting.

3. Zie Excel bestand in bijlage.

BIJLAGE

Overzicht leerlingenaantallen